

Hovedbestyrelsens beretning

v. Haveselskabets formand
Marie-Louise Veber Paustian

Repræsentantskabsmøde 18. april 2026

Kære repræsentanter

Vi er allerede langt inde i 2026, og I er naturligvis mest optagede af de mange planer, I har for indeværende år. Men inden vi kan se fremad, skal vi i sagens natur se tilbage. Det er det, vi gør på en dag som denne. Hvordan det gik sidste år i hele foreningen Haveselskabet, og derefter: hvilke planer har vi for det nye år.

I 2025 fik vi rettet op på den økonomiske nedgang, som pludseligt ramte os i '24. Det krævede store beslutninger på personalesiden, men bestemt også i ændringer for vores magasin, både print og distribution. Vi sadlede hurtigt om, og resultatet viser sig allerede i år, hvor økonomien igen balancerer, og det er i sagens natur nødvendigt, men det er også meget tilfredsstillende, at vores sekretariat kunne omstille så hurtigt. En operation, der lykkedes.

Forandringer er hårde, mens de står på, og her tænker jeg i høj grad på vores ansatte. Jeg kan dog med ro i sindet konstatere, at vi er landet et godt sted, hvor vi kan arbejde videre. Nye medarbejdere er ombord og er allerede velintegrerede - projekter er i støbeskeen, og aftryk er allerede synlige.

I 2025 fik vi også ny afdelingsbestyrelser med ombord. I både Hørsholm, Lyngby-Taarbæk, Halsnæs, Allerød og Vestegnen blev der valgt og nedsat nye afdelingsbestyrelser. En rigtig dejlig oplevelse. Flere nye venter i 2026, blandt andet Ballerup og Fredensborg.

Den økonomiske omstilling med besparelser og prisstigninger kostede medlemmer. Det var vi klar over, at det ville. Men vi kunne ikke holde på dem til en prissætning, som ikke var bæredygtig. Vi er nu 20.000 husstandsmedlemmer, og det er bestemt ikke mange i forhold til, hvad vi var for år tilbage. Men det er i balance. 36 afdelinger bevarer sit medlemstal eller har endda fremgang her de første 3 måneder af 2026. I faktuelle tal løber Faxe med sejren, og ser vi procentuelt på det, er det Brøndby - som nu er en del af den nye afdeling i Vestegnen - som løber med sejren - tæt forfulgt af Vejle.

Heldigvis svarer 61% af de adspurgte blandt udmeldte, at det er sandsynligt, at de på et tidspunkt melder sig ind igen. Så det glæder vi os til.

Sværest er det omkring hovedstaden, hvilket måske kan tilskrives den smædekampagne i pressen, som blev ført mod os i efteråret grundet haven på Frederiksberg, og at alle de, som

ventede på en kolonihave på Frederiksberg, ikke længere behøver være medlem af Haveselskabet for at stå på listen. Men vi kan ikke se det af analysen blandt udmeldte. Mange har benyttet sig af de ændrede betingelser til at melde sig ud.

Af de nye, som melder sig ind, er 40% rent digitale, og 60% tegner medlemskab med fysisk magasin. Tallet tippede lidt efter jul, hvor gave medlemskaberne er inkl. magasin, men 40-60 er 'hverdagsbilledet'. Der er ingen tvivl om, at 'taktilitet' er 'in', og på den anden side bliver forbrugerne generelt set mere og mere digitale, så ingen krystalkugle ved endnu, hvor det hele ender. Men der er fuld sving i ny prioritering af digitalt indhold til vores hjemmeside – så strategisk arbejder vi med begge spor, både analogt og digitalt.

Der er jo naturligvis også en masse medlemmer, som gentegner, og alt i alt er det 90% af dem der fortsætter med Premium medlemskab, hvor de får magasinet fysisk. Når først man har prøvet det, vil de allerfleste gerne fortsætte.

Men det koster altså at producere, og det koster at distribuere. Heldigvis er vores reklamerationsrate ikke steget, efter PostNord lukkede for magasinomdeling. Men monopolet på distribution er jo en trussel, som vi må være opmærksomme på, og som vi ind i mellem stifter bekendtskab med. Vi følger udviklingen tæt.

Igen i år vil jeg fremhæve, at I afdelingsbestyrelser arbejder ansvarligt og med fin økonomisk styring af jeres aktiviteter. I begyndelsen af 2024 fik I alle en ny startkapital ud på kr. 40.000. Det er jeres arbejdskapital, som set fra nytår til nytår gerne skal være intakt - medmindre noget går galt. Det er en buffer, eller en sikkerhed om man vil. Garantien for, at man kan betale en foredragsholder i februar, før man tjener ind igen i juni. Taber man det ene år, skal der altså arbejdes målrettet det kommende år på en genopretning. Her 2 år efter, er der kun 3 afdelinger, som har mistet af egenkapitalen og som ved indgangen til 2025 har under 40.000. Hovedbestyrelsen vil selvfølgelig række ud til de afdelinger, for hvem det ikke er lykkedes at bevare arbejdskapitalen på de 40.000 kr., for måske de har brug for vejledning til at få genetableret den, - måske har det været budgetteret og er allerede taget hånd om med dette års planer?

Til selve driften og støtte af driften modtager hver afdeling 7.000 kroner i begyndelsen af hvert år. Utroligt mange afdelinger har sidste år kunne præsentere et overskud, der er større end de 7000 kr. Det er flot, og det skal I bestemt have tak for. Vi gennemgik tallene fra samtlige afdelinger under det seneste møde i hovedbestyrelse, og jeg vil gerne fremhæve så flot langt de fleste er sejlet gennem farvandet med sikre sejle..

Alt i alt viser den økonomiske udvikling fra 2024 til 2025 en markant og meget positiv bevægelse. I 2024 aflagde vi et samlet driftsresultat på minus 1,2 millioner kroner, og allerede i 2025 er det vendt til et tilsvarende overskud på 1.2 millioner kroner. En stærk forbedring og et klart tegn på, at de gennemførte initiativer har haft den ønskede effekt. Og at I lokalt også arbejder med.

Tak til jer alle i salen for det flotte resultat.

Foreningen står i dag væsentligt stærkere økonomisk end året før, og udviklingen giver et solidt fundament for den videre drift og de kommende års aktiviteter. Det betyder desværre ikke, at vi kan hvile, for det er som om vores verden holder fast i sit forandringstempo, der er nyt og uforudsigeligt.

Under meget bedre tider for nogle år siden oprettede vi en særlig pulje til støtte for aktiviteter. En pulje, som I afdelinger kunne søge støtte fra, hvis der var usikkerhed over, hvorvidt et

arrangement kunnen hænge økonomisk sammen. Kravet var blot, at det var nytænkende. Men behovet er ikke stort nok til, at vi synes, det er rigtigt fortsat at have denne pulje stående. Derfor tilbageføres den, og i stedet lægges der er et årligt beløb ind i driftsbudgettet. Samtidigt har vi i HB udviklet nye vilkår for at opnå støtte, men det vil Charlotte orientere meget mere om under dagsordenens punkt D.

Måske der snart skal flyttekasser frem i sekretariatet. Hvis det lykkes at forhandle endeligt på plads, vil der ikke gå længe, førend vi kan orientere jer om en kommende flytning, forhåbentlig på den anden side af sommerferien.

Den seneste tid har en delegation fra sekretariatet været på ekspedition til et hav af lejemaal, som erstatning for det nuværende kontor i Søborg. Det passede rigtig godt til vores sekretariat for 10 år siden, men er ikke længere det rigtige. Endvidere har det været et af de tiltag, vi havde i rækken af muligheder for at opnå nogle besparelser i driften.

Om lidt vil vores statsautoriserede revisor Claus Jorch-Andersen fra Deloitte gennemgå årsrapporten i detaljer.

Jeg vil derfor fortsætte ad anden vej.

I 2025 besluttede vi i hovedbestyrelsen, at det var nødvendigt med strategisk styrkelse af vores digitale udbud og en øget vægt på vores faglige relevans som modvægt til en medieverden, hvor alle stort set kan mene noget om alt. Vi har fået nye fagligt stærke medarbejdere med om bord, der i samarbejde med et i forvejen stærkt team er i gang med at føre vores planer ud i livet. Det glæder vi os meget over i hovedbestyrelsen, og det virker allerede til, at organisationen af både kendte og nye medarbejdere er ved at samle sig igen som en enhed.

Når vi har fået etableret os godt og fundet den nye form, skal vi fokusere på den vej, som hovedbestyrelsen ligeledes besluttede. Nemlig, at vi må søge yderligere ekstern finansiering af mange af vores aktiviteter. Alene at være afhængig af vores medlemskontingenter gør os for sårbare i forhold til at skabe og formidle ny viden. Der er flere muligheder, både for os selv, men bestemt også sammen med andre, hvor vi kan udvikle kampagner, indsamle og formidle viden og i det hele taget sikre en fortsat relevans på højt niveau. Men vi kan afsøge flere muligheder for finansieringshjælp udefra.

En stor forandring i 2025 var, at vi måtte vinke farvel til Haveselskabets Have. Ikke at det for besøgende er den store forandring, men for os selv er det naturligvis en forandring. Og det gav da også uro på både interne og eksterne rækker, men det nytter ikke, når økonomien ikke længere rækker til de krav, der skulle opfyldes. Vi betalte ikke leje af arealet, men fra politisk side blev der stillet nye krav til drift på markedsvilkår, og fra andre aktører blev der sat spørgsmålstejn ved, hvorfor Haveselskabet fortsat skulle have det kæmpe privilegie at drive haven.

Vi kunne have forlænget kontrakten i endnu 2 år under forudsætning af en total istandsættelse af de historiske bygninger. En fond kunne nok have betalt en stor del, men fondsbevillinger gives aldrig uden selvfinansiering for en del - og dertil ville vi se ind i mistede

lejeindtægter fra havens bygninger under renoveringen. Et regnestykke, som på ingen måde kunne hænge sammen. En forlængelse kunne reelt have kostet foreningen livet inden for de to år.

Det forholdt sig jo sådan, at ved den kontrakt, som blev indgået tilbage i 2005, blev det besluttet, at vi skulle afstå ejerskab af bygninger ved fraflytning. Endvidere skulle de historiske og fredede bygninger og murværker afleveres velvedligeholdt og istandsat. Det lykkedes efter en meget flot forhandling at komme ud af den aftale. Det ville ellers være blevet omkostninger, Haveselskabet ikke kunne bære.

En stor del af arbejdet i forbindelse med vores exit handlede om at lande en aftale, hvor Frederiksberg Afdeling kunne fortsætte sit engagement i haven, men samarbejdet faldt desværre til jorden. Så vi kigger ind i nye tider uden haven som en del af vores selvforståelse, men vi må nok også erkende, at haven nok fortsætter fint uden at have os som en del af *sin* selvforståelse. Det er og vedbliver at være en smuk have. Og den er jo omfattet af en såkaldt grøn fredning.

Der blev desværre kørt en kampagne i pressen omkring det forhold, at vi tog vores effekter med os. Og lad mig i parentes bemærke: Som vi var blevet bedt om! Den skadende kampagne blev godt hjulpet på vej af forskellige kræfter, både interne og eksterne. Det var nok gået noget mere gelinde, hvis ikke vi havde forladt haven i et kommunalvalgsår. Kunstgenstande i et åbent og offentligt parkanlæg er næsten for nem en sag at lave ballade over. Men det var under ingen omstændigheder en rimelige kampagne at føre mod Haveselskabet.

Det endte da også med et fælles møde, hvor involverede parter stadfæstede, at statuer og kunsteffekter var og er Haveselskabets ejendom. Som plaster på såret betalte Frederiksberg kommune sågar for fragten, da vi på baggrund af en 1-årig udlånsaftale tilbød at stille nogle af elementerne op i haven igen.

Som I kan se af årsrapporten, er kunstgenstandene nu noteret som en del af Haveselskabets værdier, og det betyder, vi skal have fundet en køber, som vil donere dem til placering i parken på Frederiksberg. Ellers må vi nok tage turen en gang til og næste gang ikke være så imødekommende. Som vi forstår det, har Slots- og Kulturstyrelsen mange andre kunstgenstande i gemmerne, der kan udsmykke haven. At udlåne kunstgenstande til offentlige parkanlæg er ikke et formål i Haveselskabets vedtægter.

Ved årsskiftet 2024-2025 besluttede vi, at det nu var tid til, at arrangementer ikke skulle i den trykte udgave af magasinet. I et digitalt samfund burde det være tilstrækkeligt og mest fleksibelt, at de var på hjemmesiden, på de sociale medier og i nyhedsbreve. Endvidere er det en tung proces produktionsmæssigt.

Dog måtte vi sande, at tiden endnu ikke helt var moden. Flere af jer afdelingsbestyrelser meldte ind til os, at I kunne mærke et fald i fremmøde til arrangementerne. Måske det også skyldtes, at de mange læsere af magasinet, som 'kigger med over skuldrene', og som slet ikke er medlemmer, missede overblikket over de mange spændende aktiviteter, I tilbyder. I alt fald lavede vi beslutningen om, og fra årsskiftet i år var arrangementerne igen med i det trykte magasin. Og det ved vi fra regionsmøderne, at I er glade for.

Og når vi nu er ved den virtuelle kontra analoge verden, er det positivt at opleve, at vi i 2025 rigtigt har fået fat i medlemmerne med tilbud om deltagelse i webinarer. De veksler i emner

og faglige niveauer, men aldrig i professionel afvikling. Det er et tiltag, vi alle kan være meget stolte over, og med den store grad af deltagelse, er det tilsyneladende et tiltag, som medlemmerne har taget godt imod. Der kan snildt være 1.400 tilmeldte, hvor måske de 700 ser med live under selve transmissionen, og de resterende ser det på et senere tidspunkt. Når vi fortæller eksterne samarbejdspartnere, hvor mange der deltager i foreningens webinarer, er det ofte til stor beundring. Og har I gode ideer til emner eller spændende personer til et webinar, må I meget gerne dele det med os.

Webinarerne er en medlemsfordel og skal ses som et supplement til de mange arrangementer, I afvikler rundt om i landet. Det er meget vigtigt, at vi sammen sikrer dette udbud af vidensdeling og fællesskab, da det er en hjørnesten i foreningen. Sammenhængskraften er vigtig, og det er en kæmpe styrke, at vi udbyder aktiviteter på forskellige platforme, digitalt og især med personligt fremmøde.

Jeg håber, I lægger mærke til, at hjemmeside, magasin og afdelinger gennem den seneste tid er flettet mere og mere sammen. Det har været et strategisk ønske i hovedbestyrelsen. Som medlem skal det være tydeligt, at foreningen er en helhed, både lokalt og centralt. Vi arbejder alle sammen for at tiltrække nye medlemmer og at fastholde dem, vi har. Det kræver konstant udvikling og fokus på relevans, OG at vi trækker i samme retning. Vi skal finde de nye tendenser, nye influenter og samarbejdspartnere samt nye emner eller nye vinkler på kendte emner – vi skal bringe dét, som er oppe i tiden. Eller vi skal *skabe* det. For vi skal også være bevidste om den i indflydelse, vi har på dagsordenen. Det må aldrig blive gamle travere og at vende sidste års blad på ny. Så søger haveejerne bare andre steder hen. Derfor skal vores medier afspejle hele foreningen, og alt de vi står for.

Som I måske har læst på hjemmesiden og kan se i det kommende magasin, har Haveselskabet afstedkommet en styrket lovgivning, ja - en stramning på området, som sikrer os haveejere i højere grad mod risiko for køb af gødninger og dyrkningsmedier, som risikerer at indeholde pesticidrester. Det er en meget flot kampagne - og vigtig for forbrugerne. Vi holder fast i sporet.

Vi har for nyligt taget fat i de nye EU-regler omkring registrering af æblesorter, hvor vi vil arbejde videre for, at staten skal påtage sig en økonomisk sikring af sortsregistreringer således, at vi ikke risikerer over kommende år at miste de gamle sorter, vores land er så kendt for. Det vil være et kæmpe tab for vores land. Endda i en moderne tid, hvor vi er så optagede af diversitet.

Et andet vigtigt emne, I vil kunne læse mere om den kommende tid, er behovet for køkkenhavedyrkning grundet vores urolige verden. Vi skal have fokus på prepping gennem dyrkning af køkkenhaver. Men det er et af emnerne, som er lagt op til drøftelse i eftermiddag, og vi håber da, at I har lyst til arbejde med sammen om det. Som ét blandt flere.

Vi har mange interesserede som kigger med, men ikke er medlemmer. Det er naturligvis et emne, vi ofte drøfter i hovedbestyrelsen. Det er en virkelighed med svære vilkår for foreninger – og for trykte magasiner. Og vi er en forening med trykte magasiner som en del af vores DNA! Få magasiner holder deres oplagstal. Et af dem, der gør, er Anders And..., og det har selvfølgelig også værdi, for mange børn lærer at læse ad den vej. Men ellers ser det lidt tungt ud, når vi tager brillerne med det lange lys på. Loyaliteten i foreninger har også set bedre

tider, så relevansen og ikke blot viden og inspiration, er yderst vigtig. Relevansen i form af fokus lokalt vil I måske også opleve forskelligt alt afhængigt af, hvor I bor.

Derfor vil vi også opfordre jer alle til at tage del i den lokale debat i jeres kommuner. Deltag gerne i de grønne råd rundt omkring. Mulighederne er mange. Brug haverne som støtte for en levende natur – til glæde for både for dyr og mennesker. Fældes der unødigt mange gamle træer i kommunen? Bruger haveejerne reelt deres haver som forrådskamre eller består prepping kun af vand og transistorradioer. Kører haveejerne alt for meget haveaffald på genbrugspladserne i stedet for at lave det om til guld for havens cirkulære liv? Tag gerne del i den lokale debat – selvfølgelig på Haveselskabets konstruktive og imødekommende facon. Vi peger ikke fingre, men deltager sagligt og løsningsorientering med tilbud om viden og inspiration i et fælles møde om bæredygtighed og omsorg for vores levende uderum.

I samarbejde med Naturstyrelsen og Statens Naturhistoriske Museum lancerer Friluftsrådet i år en 5-10-årig kampagne under sloganet Vores Vilde Natur. Formålet er at styrke lokale foreningers viden om vildere natur og muligheden for selv at gøre en forskel for biodiversiteten på egne og andres arealer. Det er planen, at man gennem projektet vil uddanne omkring 900 såkaldte 'forandringsagenter'. Friluftsrådet rakte ud til Haveselskabet om engagement i projektet, og vi synes det kunne være meget spændende, hvis I igennem afdelingerne vil støtte op om en søgning efter lokale forandringsagenter, som kan blive uddannet i projektet. Der er mange af vores medlemmer, som allerede har en stor viden om, hvad man kan gøre til glæde for biodiversiteten, og måske der er nogen iblandt, som synes det kunne være spændende at lære fra sig.

Det er ikke kun inden for biodiversitet, vi kan lære fra os. Det kan vi også inden for almindelig havedrift. Derfor arbejder vi i hovedbestyrelsen også på udvikling af en mentor ordning for medlemmer. Og af medlemmer. Der er virkelig meget opsparet viden om havedyrkning, dens glæder og frustrationer, som kan deles. Thisted-Thy er ved at teste modellen. Når der er de første erfaringer, kan vi lære og sammensætte et program for hele landet. Men det er noget af det, I kommer til at høre meget mere om.

Mange nye haveejere er forsigtige med at tage hul på dyrkning af haven. De tror både, det er svært og meget tidskrævende. Og det kan da absolut gå hen og blive begge dele, hvis man bliver helt grebet af det. En uendelig verden der kun bliver større, jo mere man ved om den og des mere man dyrker den. Det gælder også, hvis man melder sig som aktiv under vores faner, for pludseligt udvides ens have-netværk betragteligt. Men under vores egne udfoldelser i den uendelige verden er det vigtigt, at vi husker at få de nye havemennesker med ombord. De nye haveejere, som endnu ikke ved, at haveinteressen er spændende og givende på alle leder og kanter. På helte-agtig manér skal vi hjælpe med at få succes i haven.

Vi skal alle fokusere mere på hvervning af medlemmer. Centralt arbejder vi med hvervning på medier og platforme, men vi har også meget fokus på, hvorledes vi bedst kan støtte jer lokalt, så I har de rette værktøjer, og så I føler jer trygge ved, hvordan I inviterer inden for i Haveselskabet. Der er stor forskel på, hvor nemt man finder det at kontakte fremmede mennesker for en havesnak. Men vi inviterer jo inden for til en forening, som vi rent faktisk godt kan være bekendt og være stolte af. Så hold jer ikke tilbage for at skubbe lidt på.

Lokalt har vi mange forskellige roller, og måske det var en god ide, om også en i bestyrelsen havde et dedikeret øje på hvervning og onboarding (som det efterhånden hedder på ny-dansk). En rolle som tager hånd om, at I under arrangementer lige husker at have fokus på at invitere ikke-medlemmer med i foreningen på et godt tilbud. Ikke fordi I skal lave en masse

mere end det, I ør, eller fordi det er ham eller hende med 'medlemsrollen', der har opgaven, men hvis ingen husker bolden, glemmer vi den måske. Det kender vi vist alt for godt. Prøv at tage en snak i jeres bestyrelser, om ikke det er en ide, I kan favne.

For at styrke mulighederne for hvervning lancerer vi fra central side den tidligere omtalte haveskole. Vi fortalte om den på efterårets regionsmøder og glædede os meget over at mærke positiv opbakning til ideen om fælles afvikling af en haveskole ud over hele landet. Planerne er nu ved at tage form, og ideen er, at den kan bruges som julegave. Det er hverken jer – eller reelt set eksisterende medlemmer – som er målgruppen. Målgruppen er alle dem, som ikke er medlemmer, og som er haveejere med en spirende lyst til at aktivere uderummet. Vi forsøger ikke at sælge dem et medlemskab, og det lyder nok mærkeligt. Men vi sælger dem en plads på haveskolen, for det er det, de har brug for. At det indbefatter et basismedlemskab, er så en helt anden sag. Betragt det som en udvidet form for hvervning – en rugekasse om man vil.

Som I nok kan høre, er der mange initiativer i støbeskeen – og vi glæder os over al det, I bidrager med lokalt. Det er virkelig spændende at følge med i jeres brede udbud af arrangementer, og vi glæder os over alle jer nye bestyrelsesmedlemmer, som er kommet med via stiftende generalforsamlinger i nye afdelinger, men også medlemmer der har stillet op i velkendte rammer. Og uden alle jer, som har været med gennem længere tid, ville den røde tråd ikke kunne trækkes gennem det hele.

I hovedbestyrelsen glæder vi os til et fortsat godt, positivt og konstruktivt samarbejde til glæde for Haveselskabets medlemmer – og for alle os frivillige, selvfølgelig – i det kommende år.

Afslutningsvist vil jeg gerne takke mine meget kompetente kolleger i hovedbestyrelsen for konstruktive indspark, forskellige perspektiver og gode diskussioner på vores møder gennem året. Det er en fornøjelse, og jeg glæder mig over, at I er villige til genvalg. For der er meget mere vi skal arbejde videre med.

Og så er der vores dedikerede medarbejdere i Haveselskabet. Tak til jer alle for en ukuelig og vedholdende indsats - både for at løse de ønsker og mål, vi sætter i hovedbestyrelsen, men bestemt også for at *udfordre os* på retning og fokus. Det er en stor fornøjelse.

Det samme gælder mit samarbejde med Haveselskabets direktør, som jeg takker for en stor indsats og fokuseret arbejde med hele tiden at udvikle Haveselskabet til at være den bedst mulige forening til gavn for vores medlemmer. Tak for de gode diskussioner om mål og retning, samt det positive samarbejde.

Tak.